Népfőiskolai esték

A közelmúltban magánszemély szerény adományából létrejött Délalföldi Népfőiskolai Alapítvány a régió civil szerveződéseit, elsősorban a népfőiskolákat igyekszik támogatni, főként létrejöttük első szakaszában, működésüket elindítva. Az alapítvány elsőként is önnön létét és elképzeléseit igyekeznék közcélból tudatosítani, hogy elképzeléseihez mind többen társuljanak. Ezért a Szegeden működő Délalföldi Népfőiskolai Alapítvány olyan előadássorozatot indít, amelyen az egész régiót érintő problémák megbeszélése révén a népfőiskolák, művelődési egyesületek, olvasó- és gazdakörök egymással is találkozhatnak, új információkhoz juthatnak és kapcsolataikat ápolhatják.

Az első estén az Alföld-program kerül szóba, amely a természeti környezet védelmét, az épített környezet,a szellemi kultúra, a történelmi emlékek megőrzését egyaránt magába foglalja cselekvő részvételre ösztönözve. November 6-án, pénteken délután 17 órakor a tanárképző főiskola dísztermében (Boldogasszony sugárút 6.) az Alföld-programról Tóth Albert országgyűlési képviselővel, a szabadművelődés hagyományairól pedig Harsányi István művelődéskutatóval beszélget a nyitott rendezvényen Szemenyei Sarolta, a Délalföldi Népfőiskolai Alapítvány titkára.

Pedagógusok lakásalapítványa

Papp Józsefnére, Irénke nénire talán már csak az idősebb szegedi pedagógusok emlékeznek. Pedig ő és a férje egész életükben tanítottak, sőt Irénke nénit még 7O éves korában is visszahívta utolsó iskolája, a Dugonics Általános Iskola. Eddig ez szokványos történet lehetne. Az viszont országosan is párját ritkítja, hogy Irénke néni - férje halála után - úgy döntött, garzon lakásukat nem a távoli, Tatabányán élő rokonra hagyja, hanem alapítványt csinál belőle. Papp Józsefné hosszú idő óta tagja volt a pedagógusok helyi szakszervezetének, ezért, végrendelete szerint, a lakást olyan szegedi pedagógusnak kell használatra átadni, aki fiatal, tagja a szervezetnek, valamint, önálló lakással nem rendelkezik. A Papp József Alapítványt csakhamar be is jegyezték, ám, mint a kuratórium titkára, Papp Jánosné elmondta, a távoli rokon perlekedése miatt, csak ez év nyarától vált egyértelműen és véglegesen a Pedagógusok Szakszervetévé a kezelői jog. Felesleges ecsetelni, milyen egzisztenciális helyzetben van az a szegedi pedagógus, aki egyedül él, albérletben lakik, és szülei sem tudják támogatni. A garzonlakást, pályázat útján, Pleck Erika kapta az első két esztendőre. A fiatal tanárnő a Főfasori Általános Iskolában okít atomokról, ionokról és molekulákról. A Pedagógus Szakszervezet, főként a tagdíjakból, vállalta, hogy rendbehozza a lakást. A konyha már belakható, szobabútorokra azonban már nem futotta. A kuratórium tehát mindenféle adományt szívesen és köszönettel fogad. A Szegedi Tanítóképzőt Végzettek Baráti Köre máris segített. Az alapítvány nyitott, bárki csatlakozhat, támogathatja. Cím: Papp József Alapítvány, 6722 Szeged, Szentháromság u. 2. Tel: 31O-585. Csekkszámlaszám: OTP, Csongrád megyei Igazgatósága 289- 98OO8-66536O62-3.

DAL

Torz eszmék nyomában

JÉK: a gyalogáldozat nem megoldás

Magyarországon még nem honos irányzat indult el Szegeden: egy fiatalokkal foglalkozó kör, amelyik a kritikai szellemű értelmiséggé válásban nem ex catedra kinyilatkoztatásokra, hanem párbeszédre alapoz. A Jövendő Értelmiségiek Köre (JÉK) mindjárt első alkalommal tudatosan belenyúlt a darázsfészekbe, hiszen intoleranciáról, idegengyűlöletről, bőrfejűekről szóló rendezvényük olyan probléma elevenjére tapintott, amelynek kikerülésével ma nem sikerülhet a következő generáció értelmiséggé válása. Az alábbi interjúban a JÉK szervezői – dr. Pollák György matematikus (JATE), a Matematikai Kutatóintézet munkatársa, dr. Latzkovits László kutatóorvos (SZOTE) és Bogáthyné Eke Marcella, a JÉK-nek otthont adó Ortutay Kollégium igazgatónője – nyilatkoznak.

Dr. Pollák György: – A Jövendő Értelmiségiek Köre másfél éves Ortutay Kollégium-beli kísérleti stádium után indult útjára városi rendezvényként. Azzal a céllal kezdtük el szervezni, hogy a gyerekeket a lehetőségekhez képest minél jobban segítse az értelmiségivé válásban, hogy bizonyos szellemi irányzatok bemutatásával, bizonyos tevékenységi formák megismertetésével – beszélgetés, ankét, tehát párbeszéd s nem előadás keretében – közelebb vigyük őket a kritikai szellemű értelmiséghez.

Első ilyen beszélgetésünket egy ma nagyon aktuális témában szerveztük: „Intolerancia, idegengyűlölet, bőrfejűek" címmel, aminek eredeti célja az volt, hogy az intolerancia lélektani okairól szóljon. A résztvevő fiatalokat azonban jobban érdekelte maga a nézetrendszer, tehát a vita is ekörül forgott, mégpedig szerintem eredményesen és sikeresen. Mi első pillanattól kezdve szerettük volna, ha a vitában részt vesznek bőrfejűek is. Örültem, amikor megjelentek és hátul leültek. Mi kértük, hogy hallgassák meg a vitát, s ha olyasmi hangzik el, ami hamis képre utal, szóljanak közbe, illetve, hogy egyikük foglaljon helyet az előadók között. Ő tehát a mi kérésünkre mondta el a nézeteit.

– Lapunkat olyan bírálatok érték, hogy ezeket a nézeteket sokkolóan, a JÉK szellemiségéből kiragadva mutatta be. Másrészt viszont nyilvános rendezvényről volt szó, ahol valóban sokkoló kijelentések hangzottak el.

Dr. P. Gy.: – Ezeknek a gyerekeknek tényleg torz nézeteik vannak. De lehetővé kell tenni, hogy a többiek a véleményüket megismerjék, és megismerve utasítsák el...

Dr. Latzkovits László: – Régebben ugye az ilyen találkozók egy előre megszabott protokoll szerint működtek, itt viszont a spontaneitáson volt a hangsúly. Ha torzak a nézeteik, szerintem a legnagyobb hiba ezt rajtuk megtorolni, mert a spontaneitás elfojtása nem lehet célravezető. Ezért tartom én a spontaneitás biztosítását mindennél fontosabbnak, hiszen ha már kialakult a gyerekben a torz nézet, azt megszüntetni csak úgy lehet, ha nem fojtjuk bele. Ez a JÉK-beszélgetések lényege, a problémák kezelésének olyan módszere, amely még számunkra, a szervezők számára is új.

Bogáthyné Eke Marcella: – Amikor a beszélgetést szerveztük, szinte „kétségbe estünk": Szegeden nem találtunk bőrfejűeket, akiket meghívhatnánk! Az a fájó, hogy akik végül megjelentek, azoknak bántatlanságot ígértünk, és őszinte vitát, így pedig éppen véleményük miatt részesülhetnek megtorlásban.

– Eléggé riasztó, hogy torz eszmék közel kerülhetnek olyan fiatalokhoz, akikből később hivatásos tisztek válhatnak. Önök szerint a JÉK beszélgetései mennyire lehetnek eredményesek, illetve milyen esély van az átformálásra?

Dr. P. Gy.: Egyetértek azzal, hogy egy ilyen irányzat veszélyes lehet, de a megoldást jelen esetben semmiképpen nem a megtorlásban látom. Ha ezeket a gyerekeket megfenyítik, a kollégiumnak pedig azt mondják, hogy ejnye-ejnye, ez nem oldja meg az igazi problémát. A gyökereket másutt kell keresni. Igaza van a kollégium igazgatójának, hogy külső hatásról van szó, viszont nem hiszek abban, hogy ez a hatás a városi ifjúságtól jön. Szerintem sem maguktól lesznek ilyenek a gyerekek, de a torz eszmék terjedése nem a város fiataljaitól ered; alighanem itt országos szervezőmunka folyik, amelyet egyes parlamenti képviselők és kormánytagok egyszerűen fedeznek. Ami a JÉK esélyeit illeti: két aspektust kell különválasztani. Az egyik pedagógiai, a másik politikai. Pedagógiailag tűrhetetlen, hogy a dolog ódiumát ez a négy gyerek viselje, hiszen ismétlem, nem maguktól lesznek ilyenek. A bőrfejűekhez csatlakozó fiataloknak háromféle típusa van. Vannak, akiket a külsőségek vonzanak, vannak, akik csak verekedni akarnak, mindegy kivel és vannak, akik csak randalírozni akarnak, mindegy hol. Akik a beszélgetésen részt vettek, ideologikus indíttatású gyerekek. Ez is roppant veszélyes, de semmiképpen nem lehet őket úgy kezelni, mint a többieket. Velük szemben nem rendőrnek kell lenni, hanem pedagógusnak.

Bogáthyné Eke Marcella: – A gyerekek torz nézeteikért nem válalhatnak felelősséget, egyrészt mert még kiskorúak, másrészt, mert, mint Pollák tanár úr említette, nem maguktól lesznek ilyenek. Ha vizsgálatot indítanak, az igazi felelősök ellen kell vizsgálatot indítani, nem a gyerekek vagy a kollégium pedagógusai ellen. A kollégiumból felfüggesztett gyerek esetében mint pedagógus csak azt mondhatom, le kell nyelni a békát, lakjon ott, támogassák a tanulását és meg kell próbálni átalakítani.

Dr. L. L.: – Lehet, hogy mi ezeket a fiúkat nem tudjuk egyik napról a másikra megváltoztatni, de fontosak a beszélgetések. Mindegyik egy-egy tégla lehet az átformált nézeteikben. Figyelemfelkeltőnek a Délmagyarország riportja célszerű volt, de a felelősöket tovább kell keresni.

– Térjünk vissza a politikai aspektusokhoz. Amikor a fiúktól azt kérdeztük, rokonszenveznek-e valamilyen politikai irányzattal, határozottan nemet mondtak. Lehet mégis egy általános politikai hatásról beszélni? Latzkovits doktor úr nemrég jött haza az Egyesült Államokból. Ott milyen az eltorzult eszmék politikai egyenlege?

Dr. L. L.: Az Egyesült Államokban az északkeleti part három egyetemét ismertem meg jobban, a New York-i Egyetemet, az Albert Einstein Orvosegyetemet és a Brown Egyetemet, ahol hosszabban dolgoztam. A hallgatók életkora ott megfelel az itteni alsós egyetemistákénak. Úgy tapasztaltam, hogy az amerikai fiatalokkal könnyű kommunikálni, élénk a kritikai szellemük, és nagyon érzékenyek a rasszista megnyilvánulásokra. Úgy tűnt, az amerikai gyerekek sokkal érettebbek ezekben a kérdésekben, mint a mi fiataljaink. Hangsúlyozom, nem tudásbeli fölényük van a magyar fiatalokkal szemben, hanem érettebbek és tudatosabbak. Ami pedig a politikai súlyozást illeti, középiskolákban kötelező olvasmány többek között Orwell 1984-e, vagy Huxley műve, a Szép új világ. Az amerikai gyerek tapasztalatom szerint sokkal több közvetlen benyomást kap a totalitariánizmusból és az embertelen irányzatokból, ezért érettebb és kritikusabb. Persze mindez az említett egyetemekre vonatkozik.

Dr. P. Gy.: – Én elhiszem, hogy ezek a gyerekek kívül állnak a napi politikai irányzatokon. De a magyarországi politikai palettán kívül is folyik politizálás. Gondoljunk a Jurta Színházra, vagy a szélsőséges lapokra, mint a Szent Korona, az Árpád Népe, vagy a Pannon Bulldog. Léteznek a politikai alvilághoz tartozó, és a napi politikába beépülő személyek, akik komoly befolyással rendelkeznek a fiatalokra is. Én nem tartom szerencsésnek, hogy „judeo-bolsevik-liberális-plutokrata"-szerű megjelölést alkalmazzunk a szélsőjobboldalra. Rengeteg különböző árnyalat van például a nacionalizmus és a fasizmus között is. A lélektani hatás úgy működik, hogy a politikailag tapasztalatlan ember – fiatal vagy sem – saját világképe szerint emeli ki az információkat.

– Ön azt mondotta, hogy itt alighanem országos szervezőmunka folyik. Mennyire bizonyítható mindez?

Dr. P. Gy.: – Bizonyíthatatlan, de elképzelhető. És ha egy ilyen veszély fennáll, ha valami indokolhatja az aggodalmat, hogy szervezőmunka folyik, amelyik esetleg épp a katonai kollégiumokat célozza, akkor azt rendkívül gondosan meg kell vizsgálni. Emlékezhetünk, közvetlenül a választások után például az egyik demokratikus párt árnyékában egyesek titkos körlevelet bocsátottak ki olyan tartalommal, hogy minél több emberük kell legyen a hadseregben. Vagy csoportok jelennek meg egyenruhában. Talán csak nem akarják elhitetni, hogy az egyenruhákat a gyerekek saját pénzükön csináltatták? Bizonyítékok nincsenek, de „alapos gyanú" az van.

PANEK JÓZSEF

GARDÉNIA MÁRKAÜZLET

G A R D E N I A

A GARDENIA CSIPKEFÜGGÖNYGYÁR RT. KISTELEKEN, A KOSSUTH U. 2. SZÁM ALATTI BÚTORBOLTBAN NOVEMBER 5-ÉN

megnyitotta szaküzletét.

AJÁNLATAINK:
– függönyök 30–300 cm széles mintaválasztékban,
– konfekcionált függönyök,
– csipketerítők, szettek,
– vitrázsrudak, karnisok,
– csipeszek, karikák,
– duplasoros húzózsinórok.

Európa legszebb függönyei már nálunk is, csak a Gardenia márkaüzletekben kapható, a BNV-oklevelet nyert Gardenia Spagetti függöny.

Gardenia függöny, amivel meglepheti otthonát!

BÚTOR STÚDIÓ BT.

Kistelek, Kossuth u. 2. Telefon: (62) 364-576.
Nyitva:
hétfőtől péntekig: 9–17.30-is, szombaton: 9–13-ig.

Tisztelt Olvasó!
Szives tudomására hozzuk, hogy takarékszövetkezetünknek
továbbra is módjában áll céljai megvalósítását hitelnyújtással elősegíteni.
Kamatfeltételeink mértéktartóak.

Összeg/ezer Ft	Lejárat	Éves kamat	Egyszeri kezelési költség
19-ig	6 hó	26%	5%
20–40-ig	11 hó	26%	5%
41–50-ig	12 hó	26%	5%

A hitelnyújtás elbírálását körültekintően végezzük, azonban a készfizető kezesek bevonásától eltekintünk.
Tisztelettel:
Üllés és Vidéke Takarékszövetkezet
szegedi kirendeltsége, Szeged, Szentháromság u. 50.

Hogy Önnél ne táncolhassanak az egerek, használjon elektronikus EGÉR- és PATKÁNYRIASZTÓT!

MR-10 egérriasztó - hatásköre 50 nm, ára 1000 Ft áfával. PR-07/220 patkányriasztó - hatásköre 250 nm, ára 1300 Ft áfával.
A 220 V-ról üzemelő készülékek az emberi fül által nem érzékelhető ultrahanggal űzik el a rágcsálókat. Energiafogyasztásuk minimális, a háziállatokra nincsenek káros hatással. Alkalmazhatók lakásban és melléképületekben egyaránt. Jótállási idő 1 év. Megvásárolhatja személyesen vagy postai utánvéttel, ha telefonál vagy az alábbi megrendelőlapot elküldi címünkre:

PRO-ELEKTRO Bt., AEM Elektronika
6724 Szeged, Vág u. 4., telefon: 62/324-466/32.

Megrendelőlap Délmagyarország
Utánvéttel megrendelek:..... db MR-10 egérriasztót - á 1000 Ft áfával + postaköltség ..... db PR-07/220 patkányriasztót - á 1300 Ft áfával + pk.
Név: .....
I. sz./helység:.....
Utca/házszám:.....